

Academic Leadership of Private School Administrators under the Jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province

Sitipatimoh Latae¹ & Sunthon Kohtbantau¹

Received	Reviewed	Revised	Accepted
08/02/2022	09/02/2022	15/02/2022	19/02/2022

Abstract

The research purposes were: to study the academic leadership of private school administrators under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province; and to compare the academic leadership of private school administrators under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province, classified by education qualification and school size. The target population was the teachers of private schools under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province; the sample group was the 86 teachers. The research instrument was the 5-level estimate rating scale questionnaire with Index of Item Objective Congruence (IOC) between 0.60-1.00, and reliability .98. The data analysis statistics were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were:

1. The academic leadership of private school administrators under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province found the overall was at high level. When each aspect consideration found all aspects were at high level; the descending mean were the curriculum aspect, the professional development aspect, the supervision aspect, the assessment and monitoring of student progress aspect, and the promoting the teaching atmosphere aspect, respectively.

2. The academic leadership comparison of private school administrators under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province, classified

---

¹ Nakhonratchasima College, Email- nadiamoh59@gmail.com

² Nakhonratchasima College, Email- nadiamoh59@gmail.com

by education qualification and school size found: (1) the teachers with different of education qualification had the opinion toward the academic leadership comparison of private school administrators under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province found the overall and each aspect did not different; and (2) the teachers with different of school size had the opinion toward the academic leadership comparison of private school administrators under the jurisdiction of Rueso District Private Education Office, Narathiwat Province found the overall was different at statistics significance level .05. When each aspect consideration found the curriculum aspect, the supervision aspect, the promoting the teaching atmosphere aspect and the assessment and monitoring of student progress aspect were different at statistics significance level .05; excepted the professional development aspect did not different.

Keyword : Academic Leadership, Private School Administrators

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงาน

การศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา

สีตีปาตีเม้าะ ลาเต้¹ และสุนทร โคตรบรรเทา²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน ประชากรการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอ หรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 86 คน เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมาพบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการนิเทศการสอน ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และด้านส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียนพบว่า (1) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ (2) ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

¹ วิทยาลัยนครราชสีมา, Email- nadiamoh59@gmail.com

² วิทยาลัยนครราชสีมา, Email- nadiamoh59@gmail.com

.....
คำสำคัญ : ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารโรงเรียน

บทนำ

ภาวะผู้นำทางวิชาการทำให้ทราบว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่และ พัฒนาการของสถานศึกษา สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จการบริหารงานจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการ บริหารงาน นอกจากนี้ที่ทางการบริหารที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติแล้ว ผู้บริหารควรเป็นผู้ริเริ่ม เป็นผู้นำใน การเปลี่ยนแปลงและสร้างนวัตกรรมใหม่ของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการ สร้างองค์การแห่งการเรียนรู้โดยเฉพาะการเป็นส่วนสำคัญในการวางแผนและดำเนินการของสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการของโครงการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเต็ม ความสามารถทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ ทรัพยากร การให้ ความสำคัญและกำลังใจแก่บุคลากรในสถานศึกษา อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงาน การมี ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน คือต้นตอในการบริหารจัดการในการพัฒนาการศึกษาให้เกิดผลดีและมี ประสิทธิภาพสูงขึ้นกับองค์ประกอบหลายอย่าง เป็นต้นว่า การบริหารจัดการที่ดี การนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการทำงาน ผู้บริหารมีอาชีพ และเกิดพัฒนาสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังขึ้นกับความ รับผิดชอบในการทำงานของผู้ร่วมงาน ความกระตือรือร้น ความสามารถของผู้ร่วมงาน ความถนัด แต่สิ่ง ดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความสามารถของผู้นำหรือผู้บริหารซึ่งถือได้ว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่สุด ผู้นำที่มีความสามารถจะมีอิทธิพลในการจูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ทำงานมุ่งสู่เป้าหมายขององค์การ และสามารถประสานอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ผู้นำจึงมีความสำคัญต่อกลุ่มและการ บริหารงาน ความสำเร็จของกลุ่มมีส่วนสัมพันธ์ กับความสามารถของผู้นำ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ รือเสาะ จังหวัด นราธิวาส ปัญหาคือ โครงสร้างการบริหารงานของแต่ละขนาดโรงเรียนไม่เหมือนกัน การติดต่อสื่อสาร สั่งงานบางเรื่องมีความล่าช้า ไม่สามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึง ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร จัดการส่งผลให้เกิดมุมมองด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน จำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องอาศัยผู้บริหารโรงเรียน และครูที่มีความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน จะต้องเป็นทั้งผู้อำนวยการ นักจัดการ และเป็นผู้นำ ซึ่งผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์ ต้องใช้ภาวะผู้นำให้ เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับทุกสภาพการณ์ได้ และใช้ความรู้ ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้บริหาร เปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน เป็นผู้ส่งเสริมความก้าวหน้าของการเรียนการสอน เป็นผู้จัดการให้งาน ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่องานของโรงเรียนตั้งแต่งานสูงสุดมาจนถึงต่ำสุด ซึ่ง Namwan, T. (2005 : 21) สรุปว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อการจัด การศึกษาอันจะส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาจะได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของการ

จัดการของผู้บริหารที่จะเข้าใจหลักการและทฤษฎีทางการบริหาร สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ปฏิบัติการสอนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาสเพื่อจะเป็นข้อมูลในการปรับปรุง พัฒนา ลักษณะของผู้บริหารที่ตรงกับความต้องการของครู รวมทั้งเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทางด้านการบริหารงานบุคคลในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน
2. ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการนิเทศการสอน 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน 4) ด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 5) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
2. ขอบเขตด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2.1 ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 109 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 86 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบมีสัดส่วน

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งสร้างขึ้นเพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส สร้างเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำแนกเป็น 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการนิเทศการสอน 3) ด้านส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน 4) ด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพ และ 5) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนด 5 ระดับ ตามมาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale)

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาและค้นคว้าแนวทางการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยมปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา
3. นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective congruence : IOC) คัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60-1.00
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนเอกชน จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากครู โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้แจกไปทั้งสิ้นจำนวน 86 ฉบับ ได้รับคืน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Srisa-ard, B., 2002 : 100)
3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา และจำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test for Independent Samples)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
  - 1.1 ค่าความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective congruence : IOC)
  - 1.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (mean : $\bar{X}$)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การทดสอบค่าที (t-test for Independent Samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านหลักสูตร	4.27	.43	มาก
2. ด้านการนิเทศการสอน	4.19	.44	มาก
3. ด้านส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน	4.08	.53	มาก
4. ด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพ	4.24	.46	มาก
5. ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	4.18	.49	มาก
โดยรวม	4.19	.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$; SD = .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 4.27$; SD = .43) ด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.24$; S.D. = .46) ด้านการนิเทศการสอน ($\bar{X} = 4.19$; SD = .44) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$; SD = .49) และด้านส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.08$; SD = .53) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียนพบว่า (1) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ (2) ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน ด้านส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดทำเอกสาร ตำรา คู่มือ เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนในแต่ละรายวิชา มีการส่งเสริมการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน และมีการนิเทศการสอน นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paripunangkun, P. (2011) ได้ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมากในทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของ Wongchalee, K. (2008) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุรธานี พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา กรมแสง (2553) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงแก้วเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระงแก้วเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Khunnay, K. (2010) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลในกลุ่มการศึกษาที่ 9 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียน ผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างรอบด้าน มีการบริหารงานวิชาการโดยให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในดำเนินงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น และให้ครูแสดงความสามารถตามความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ โดยผู้บริหารคอยดูแล และอำนวยความสะดวกตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ต่อครูทุกคน ดังนั้นจึงเป็นผลให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paripunangkun, P. (2011) ได้ศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 และเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนคติของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่อยู่โรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนแต่ละขนาดมีจำนวนบุคลากรไม่เท่ากัน โดยโรงเรียนที่มีขนาดกลางจะมีบุคลากรมากกว่าโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ทั้งจำนวนครู นักเรียน ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโครงสร้างการบังคับบัญชาที่ซับซ้อนหลายชั้นหลายระดับนับตั้งแต่ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ไปยังหัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระ หัวหน้าระดับ ตลอดจนครู เป็นต้น ส่งผลให้การติดต่อสื่อสารสั่งงานบางเรื่องมีความล่าช้า ไม่สามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึง ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการส่งผลให้เกิดมุมมองด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันกับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chantaphon, P. (2016) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัย พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครนายก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonpan, P. (2016) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านหลักสูตร ผู้บริหารควรจัดให้มีคณะกรรมการประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตรในแต่ละครั้ง และควรมีการเลือกคณะกรรมการในการประเมินผลใหม่ทุกครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับการประเมินผลในแต่ละครั้ง

1.2 ด้านการนิเทศการสอนผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดทำปฏิทินการนิเทศ เนื่องจากจะช่วยเตรียมความพร้อมในการนิเทศ โดยรับฟังความคิดเห็นถึงความเหมาะสมของปฏิทินการนิเทศจากครูผู้สอน เพื่อปรับเปลี่ยนปฏิทินการนิเทศให้เหมาะสมตามข้อตกลงและความคิดเห็นร่วมกันของผู้บริหารและครู

1.3 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนผู้บริหารควรจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน เช่น สนามฟุตบอล สนามเด็กเล่น และสวนหย่อม เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นต้น เน้นการส่งเสริมให้ครู และนักเรียนได้พบปะผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนในท้องถิ่นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันพัฒนาส่งเสริมการสร้างบรรยากาศภายในและรอบโรงเรียน

1.4 ด้านการจัดให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญสนทนและเป็นกันเองกับครู และตอบแทนครูที่มีความสามารถด้วยการให้ความก้าวหน้า เช่น การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนวิทยฐานะ เป็นต้น

1.5 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควร เสนอจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครู และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูจากการประเมินผลการสอนของครู

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการและภาวะผู้นำการเปลี่ยนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส จำแนกตามความคิดเห็นของครู

1.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป เป็นต้น

Reference

- Khunnay, K. (2010). *The relationship between academic leadership of school administrators and academic achievement of municipal school students. In study group 9*. Loei : Loei Rajabhat University.
- Wongchalee, K. (2008). *A Study of Academic Leadership of School Administrators in Udon Thani Educational Service Area Office*. Udon Thani : Udon Thani Rajabhat University.
- Namwan, T. (2 0 0 5). *Principles of Educational Administration*. Mahasarakham : Mahasarakham University.
- Srisa-ard, B. (2002). *Preliminary research*. (7thed). Bangkok: Suwiriyasasan.
- Paripunangkun, P. (2011). *Cademic Leadership of School Administrators. from the point of view of the teacher Under the Office of Narathiwat Primary Education Service Area 2*. Songkhla : Prince of Songkhla University.
- Chantaphon, P. (2 0 1 6). *Academic Leadership of School Administrators in Ongkharak District. Under the Office of Nakhon Nayok Primary Educational Service Area*. Chonburi : Burapha University.
- Boonpan, P. (2 0 1 6). *Academic Leadership of Educational Administrators. Under the Office of Sa Kaeo Primary Educational Service Area Office 2*. Buriram : Buriram Rajabhat University.

วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 9 (3) : กันยายน-ธันวาคม 2565

Journal of Research and Development Institute, Rajabhat Maha Sarakham University, 9 (3) : September-December 2022
